

Уроки малювання та трудового навчання — це уроки, які для першокласників мають велике значення. Вони є розвитком пам'яті, мислення, творчої уяви, естетичного смаку та впливають на емоційний настрій дитини. Саме на цих уроках дитина переживає, міркує, висловлює думку, спостерігає, вибирає, робить висновки.

Пропонуємо вашій увазі інформацію та поради щодо художніх матеріалів, техніки виконання та інструментів.

Фарби

У молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва перевагу слід віддавати гуаші, бо ці фарби приваблюють дітей яскравістю, легкістю у застосуванні.

Гуаш, як і акварель, — водяна фарба. Нею зручно працювати на білому, кольоровому чи тонованому папері.

Зверніть увагу! Щоб гуашевих фарб вистачило надовго, треба навчити дитину перед кожним набиранням фарби ретельно вимивати пензель у чистій воді. При цьому спочатку бажано набирати світлу фарбу, а потім — темнішу. А ще краще — навчити дитину користуватися палітрою.

Це може бути пластикова або керамічна плоска тарілка чи невеликий аркуш цупкого паперу.

Пензлі та інші інструменти

Найпридатнішими для роботи фарбами є пензлі середньої м'якості з шерсті колонка, бурсака, білки. За формою пензлі можуть бути круглі й плоскі. За розміром потрібні різні пензлі. Так для рівномірного покриття поверхні фону підходять плоскі й круглі пензлі великого розміру (№ 7–12), а для тонких ліній підійдуть пензлі меншого розміру.

Зверніть увагу, як тримає пензель ваша дитина. Як правило, його слід тримати за ручку трохи вище від щітини і малювати їм з деяким нахилом.

Ще в роботі напівгустими гуашевими фарбами дуже зручними «інструментами» — помічниками — є пучки пальців рук, особливо вказівного. Пальцями добре малювати окремі предмети.

Графіка

Якщо у живописі головним виражальним засобом є колір, то в графіці такими засобами є лінія, штрих, крапка, силуетна пляма.

Завдання на уроках графіки — навчити дітей розуміти красу сполучення

чорного та білого, розширити та збагатити їхнє уявлення та досвід.

Фломастери, кулькова ручка, простий олівець, кольорові олівці

Ці інструменти дають вашій дитині можливість створити виразний малюнок та передавати форму і фактуру зображуваного не тільки лінією, а й тональною або штриховою плямою.

Працюючи із дитиною, враховуйте її вікові можливості та особливості графічної діяльності, а саме: діти взагалі сильно натискають на ці інструменти. Олівці при цьому ламаються, і часто їх треба гострити. Навчіть і цьому вашого школяра.

Робота з папером (аплікація, витинання)

Для основи під час наклеювання краще використовувати цупкий папір або картон, колір якого відповідає художньому задуму.

Першокласники зустрічаються із різною і рваною аплікацією. Суть *рваної аплікації* полягає у тому, що зображення складається із відщипнутих пальцями клаптиків паперу. Інстру-

ментом для *різаної аплікації* є ножиці. Повторіть з дитиною техніку безпеки під час роботи з ножицями!

Одним з видів роботи з папером, близьким до аплікації, є витинання (це ажурне вирізування). Поясніть дитині, що витинання має більш виразний вигляд, коли наклеєне на папір, контрастний за світлотою чи кольором.

На уроках художньої праці у дітей виховується охайність. Тому при роботі з клеєм зверніть увагу дитини, що клей ПВА після висихання не залишає плям. Однак, під час роботи з цим клеєм треба враховувати, що він швидко висихає і не дає можливості приклеювати елементи аплікації. Для наклеювання клею годиться будь-який пензлик, спеціально для цього призначений. Після роботи його відразу треба промити у воді.

Зауважимо: не слід ніколи у роботах використовувати канцелярський (силікатний) клей, оскільки на світлому папері він швидко жовтіє, а на темних поверхнях залишає білуваті плями. Крім того, цей клей екологічно небезпечний.

Ліплення

Ліплення — дуже важливий для дитини вид роботи, бо основними «інструментами» у ліпленні є пальці рук. Спеціальні інструменти — стеки — відіграють допоміжну роль. Ними можна: зняти з виробу зайвий пластилін, загладити нерівну поверхню.

Поясніть дитині, що є два способи ліплення:

1) можна ліпити ціле з окремих частин елементів (конструктивний спосіб);

2) можна ліпити від цілого шматка пластиліну шляхом витягування та вироблення форм пальцями (пластичний спосіб).

Працювати з пластиліном краще на дощечках або підставках. Вони не тільки оберігають робочу поверхню, а й дозволяють оглянути вироби з усіх боків.

Шановні батьки! Художній розвиток, естетичне виховання слід виховувати не тільки у школі, а й вдома. Створіть вдома умови для творчої діяльності своєї дитини. Щоб дитина не боялася забруднити стіл, застеліть його. У своєму куточку у дитини повинні бути усі матеріали для самостійного малювання та виготовлення виробів: альбом, папір, картон, пластилін, фарби, фломастери тощо. Тоді дитина буде вдома повторювати все, що робила на уроці художньої праці у школі.

На екскурсіях у музеї, виставки, під час прогулянок на природу обговорюйте побачене та почуте. Цим ви піклуєтесь про формування художнього смаку у дитини.

1 клас
я і україна